NAŠA ŽIVOTNA AVANTURA

MLADEN I DRAGICA JOVANOVIĆ

Nakladnik: Vijeće Kristovih Crkava u RH
Sva prava pridržana

Naslov: NAŠA ŽIVOTNA AVANTURA
Autor: Dragica Jovanović

Grafička obrada: Rahela Dominić
Lektura: Hana Žuljić
Tisak: Markeda, Zagreb

Zagreb, 2024.

Neke stvari o kojima ću ovdje govoriti za mlađe će biti nepoznate jer ja ne govorim o prošlom stoljeću, nego o prošlom tisućljeću… Dakle, počinjem sa 60-im godinama prošlog stoljeća. Bilo je to doba Jugoslavije, komunističkog uređenja i ograničavanja sloboda i postupaka koji su danas nezamislivi. Možda će vam se činiti da ulazim u previše detalja, ali upravo preko njih se ostvarivao Božji plan za naš život. Ni Mladen ni ja nikada nismo mislili da ćemo raditi u Crkvi. Štoviše, Bog je bio zadnji na listi naših interesa – ako je uopće i bio… Kad sada pogledam unatrag prepoznajem Božji plan i Božje vodstvo čak i onda kad ga nismo bili svjesni, čak i onda kad smo se odupirali… Mladen i ja upoznali smo se 1962. godine u srednjoj školi koju smo i on i ja upisali slučajno. Ja sam bila u prvom razredu, a on u trećem. Petnaest i sedamnaest i pol godina. Djeca…

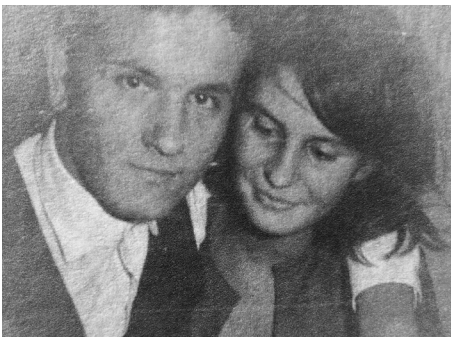
Mladen i Dragica u svojim razredima u srednjoj školi

Malo po malo upoznavali smo jedno drugo i bilo nam je lijepo zajedno. Na svakom odmoru bili smo zajedno, tako da su nas i profesori zafrkavali da smo „bračni par".

Mladen je još prije upisivanja u srednju školu naučio esperanto, međunarodni jezik koji je u to vrijeme bio jako popularan. Ubrzo je i mene uključio u Esperantski klub i upoznao s mnogim dragim ljudima. S nekima od njih i danas prijateljujem. Sa sedamnaest godina, on je u klubu vodio tečaj esperanta. Najstariji polaznik tečaja imao je 63 godine, a svi ostali bili su dobrano stariji od njega.

Zahvaljujući esperantu putovali smo u Austriju, Italiju, Mađarsku, Bugarsku i po cijeloj Jugoslaviji. Danas to ne izgleda kao neko dostignuće, ali 60-ih kada se nije mogla dobiti osobna putovnica, to je bila velika stvar. Mladen je nekako ishodio zajedničku putovnicu „pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću". Blaže-

Dragičin 17. rođendan

no neznanje… Nije imao pojma kako si je mogao zakomplicirati život da je netko iz grupe odlučio ostati u inozemstvu. Nakon mature u tehničkoj školi bilo je logično da nastavi školovanje u tom smjeru. Upisao je tehnički odgoj i fiziku na Pedagoškoj akademiji. Nije dugo potrajalo – jedan semestar. Ali i to je bilo dovoljno da dobije mjesto nastavnika tehničkog odgoja u jednoj školi u Dubravi. Sav novac od tog zaposlenja poslužio je za dvomjesečno

Mladen i Dragica s esperantistima

putovanje Europom. Prošireni vidici, novi interesi… Indologija je bila sljedeći izbor. Opet neuspješno. Nakon toga upisao je ruski jezik, ali nije mogao dobiti vizu za posjet Rusiji – a boravkom u zemlji se najbolje uči jezik. Zato je otišao u Poljsku na jedan semestar i naučio poljski. I tako, nakon dosta lutanja i promjena, upisao je na Filozofskom fakultetu polonistiku, fonetiku i lingvistiku. Ja sam samo čekala kada će reći da mu je i toga dosta. Međutim, tu je pronašao sebe. Zahvaljujući tehničkim znanjima postao je asistent – demonstrator na fonetskim vježbama jer je mogao rukovati svom potrebnom aparaturom. Opet je bio u ulozi učitelja. Poučavanje je bilo ono za što je on imao talent i želju. Usporedno je morao učiti jezike, tako da je do kraja studija govorio osam jezika koje je kasnije usavršavao. Ja sam se po završetku učiteljske akademije zaposlila u školi i čim smo imali jedan stalan prihod – vjenčali smo se. Na početku smo živjeli kod mojih roditelja u sobi od 12m2 . Bili smo sretni i željeli smo od početka dokazati kako smo „odrasli". U toj sobici imali smo sve – kuhinju, blagovaonicu, prostor za dnevni boravak i spavanje. Jedino smo kupaonicu dijelili s mojim roditeljima. Bilo je baš slatko!

Vjenčanje Mladena i Dragice 11. siječnja 1969. u Zagrebu

Mladen je kao dobar student apsolvent, dakle korak do diplome, dobio na Filozofskom fakultetu mjesto profesora hrvatsko-srpskog jezika za strance. Jugoslavija je kao nesvrstana zemlja imala dobar odnos sa zemljama Trećeg svijeta i omogućavala gotovo besplatan studij njihovim studentima. Ali, da bi mogli pratiti bilo koji studij trebali su najprije naučiti hrvatski jezik. Novom, audio-vizualnom metodom to je bilo moguće u godini dana učenja. Tako danas u mnogim afričkim i bliskoistočnim zemljama žive ljudi koji su od Mladena naučili hrvatski i završili studije.

Mladen sa stranim studentima na Filozofskom fakultetu

Druge godine grupi su se pridružila dva američka bračna para. Da bi se zadovoljili formalni zahtjevi, oni su bili „studenti na razmjeni" jer kao misionari nikada ne bi dobili vizu. Brzo su stvorili blizak odnos s Mladenom. Malo po malo rekli su mu istinu o svom planu da osnuju Crkvu u Zagrebu. Teško je zamisliti Mladenov šok i nevjericu kada je čuo da oni vjeruju u Boga. Jer, nas su učili da je vjera „opijum za narod" i da je Bog „štaka" nesposobnima i neuspješnima. U Boga vjeruju samo stare bakice i zaostali, primitivni ljudi. Mladen si je uzeo za svetu dužnost da izbavi to četvero dragih i „jadnih" ljudi iz zablude o Bogu, Crkvi i vječnom životu… „Ljudi, pa vi ste školovani, dolazite iz napredne Amerike, pa kako možete biti tako primitivni da vjerujete u te mitove i legende?" Bog je dao mudrost Budu i Davidu pa su rekli Mladenu: „Vidimo da si ti čovjek kome knjiga nije strana. Evo tebi Biblija, čitaj – i ako uspiješ iz nje dokazati da Boga nema, mi smo spremni preispitati naše mišljenje i vjeru." Kakvo prekrasno svjedočanstvo, sigurnost u snagu Božje Riječi i pouzdanje u svog Gospodina… Naslućujete li nastavak priče?

Mladen je studiozno čitao, zapisivao pitanja i nejasnoće. A onda – beskrajni razgovori, tumačenja i nadmudrivanja. Bila sam ljubomorna na to jer je on provodio više vremena s njima nego sa mnom.

Sve više vremena provodio je proučavajući Bibliju. Ja sam bila sumnjičava. Prvo, tko su oni? Nisu li to oni neki fanatici o kojima smo čuli? Drugo, podsvjesno sam se pitala koliko dugo će ga ova faza držati? Kad su nas pozvali k sebi u kuću, osjetili smo jedan nama nepoznati mir. Njihovi međusobni odnosi i odnos s djecom bio je tako blag, pažljiv i uljudan. A kad smo sjeli za stol, čvrsto stisnute ruke i molitva zahvale – to je bilo nešto što mi nikad prije nismo doživjeli. Nisam razumjela što se dešava, ali taj osjećaj zahvalnosti i ljubavi pokrenuo je misao u meni: „To je to! To želim u svom životu!"

Družili smo se sve više. Dolazili su neki novi ljudi. Sastajali smo se redovito, kod onoga tko je imao najveći prostor. Bilo je to sjeme zajednice!

A onda, šok! Mladen kao završeni polonista bio je poslan u Poljsku na mjesto lektora na Varšavskom univerzitetu. Bud je bio razočaran. Nakon što je uložio toliko truda i vremena – on odlazi.

Poznat osjećaj, zar ne?

Ja sam ostala sama u Zagrebu s trogodišnjim Sašom jer je mandat trebao trajati „samo" dvije godine.

Bud Pickle govori iz Biblije, Mladen prevodi

David i Sandy Gatewood

Dragica s malim Sašom od 3 godine u Zagrebu za vrijeme Mladenovog boravka u Poljskoj

Bud i Mladen ostali su u vezi. Ne porukama, ne video vezom, čak je i telefonom bio veliki i skupi luksuz. Ostali su u vezi običnom poštom. To nisu bila pisma – to su bile knjige pitanja, odgovora, planova i mogućnosti!

Mladen je imao malu satnicu na fakultetu pa je sve vrijeme provodio s Biblijom. Svaka dva-tri mjeseca dolazio bi kući. Prilikom jednog takvog boravka rekao je da se želi krstiti. Bud se skoro onesvijestio.

Naravno da je to bio idući korak za Mladena. Nije bilo krstionice ni crkvene zgrade pa je i nečija veća kada bilo dobro rješenje. Bio je to trenutak poniznosti za Mladena. Ja tada uopće nisam bila svjesna što se točno događa. A do neke mjere nije ni Mladen bio svjestan značajnosti i težine te odluke.

Mladenovo krštenje kod tete Ljerke u kadi

Ja u tom periodu još uvijek nisam imala dovoljno povjerenja ni u ideju, ni u Boga, ni u svoga muža. Sve mi je bilo nejasno. Za vrijeme jednog našeg boravka u Zagrebu jedno nedjeljno bogoslužje koje se odvijalo na izletu u Trakošćanu za mene je bilo prijelomno.

Dok je kruh i vino za vrijeme Gospodnje večere kružilo od ruke do ruke mene su preskočili jer nisam bila krštena. Ja sam se u tom trenu raspala. U tom trenutku shvatila sam da moj muž ima jednu drugu dimenziju intime s Bogom koju ja nemam i ne dijelim s njima. Mladen nikad nije radio na mene pritisak vezano za moj osobni odnos s Bogom niti je pokušavao utjecati na moje odluke za krštenje.

Nedjeljno bogoslužje na izletu u Trakošćanu 1972. godine

Ja sam zapravo tek tada počela ozbiljno razmišljati o svom vlastitom odnosu s Bogom. Tek tada smo nas dvoje počeli razgovarati i proučavati Bibliju. Ja sam nakon tog perioda intenzivnog proučavanja odlučila predati život Bogu i krstiti se. Tada sam bila u drugoj trudnoći. Kako sam tada primila Krista odlučili smo nazvati našeg drugog sina Kristijan (iako smo imali opciju da se zove Ana Marija jer smo se nadali curici).

Prošao je dvogodišnji mandat u Poljskoj, ali Univerzitet je inzistirao da ostane još dvije godine. I tako pet puta! Jedini lektor koji je ostao pet mandata. Bio je uspješan u svom poslu, cijenjen među kolegama, a omiljen među studentima.

Kad smo shvatili da ne želimo provoditi život odvojeni, dala sam otkaz na dobrom i sigurnom poslu i na jesen smo svi otišli u Poljsku.

Mladen sa studentima u Poljskoj

U tom periodu od deset godina Mladen se morao vratiti da bi odslužio vojni rok. On, pacifist, zaljubljenik u knjige i duhovnost morao je držati pušku i biti poslušan osamnaestogodišnjem nadređenom.

Dobar trening poniznosti. Bilo je očito da taj mladi nadređeni nije volio školu jer je sve svoje frustracije iskaljivao na Mladenu: „Učo, treba oribat zahode. Učo, nisi dobro očistio stazu, opet ima lišća (a bila je jesen). Učo, krevet nije dobro zategnut…" i tako u nedogled. Mladen je tada imao 29 godina. Sigurno mu nije bilo svejedno, ali možda mu je baš ta zrelost i poznavanje Boga pomoglo da ne „pukne".

Tako je bilo prva tri mjeseca u Sarajevu. Kad su ga premjestili u Banja Luku prepoznali su njegov interes za knjige i rasporedili ga u knjižnicu. Prvo se borio s pretpostavljenim u objašnjavanju da se knjige ne slažu po boji i veličini nego po tematici. Prikazao je to kao velik posao kojeg su mu drage volje prepustili, tako je do kraja vojnog roka „radio" u knjižnici. Eto, znao je on i „uhvatiti krivinu" kad je bilo potrebno.

Kad se spremao za odlazak u vojsku znao je da nikako ne može imati Bibliju sa sobom. A nije mogao zamisliti godinu dana bez Božje Riječi. Riskirao je. S Novog zavjeta skinuo je korice i prve stranice i dao otisnuti naslov „Filozofija Marxa i Engelsa" i u te korice je uvezao Novi zavjet. Kad su kod pregleda vidjeli naslov samo su ga pustili na miru. Tako je on u „neprijateljskom" okruženju mogao svaki dan čitati Božju Riječ.

Mladen služi vojni rok u Sarajevu i Banja Luci

Nakon vojnog roka Mladen se vratio u Poljsku i nastavio svoj mandat lektora.

Bud je želio evangelizirati putem radio emisija. U Jugoslaviji se nije moglo ni pomisliti o programu kršćanske tematike na radiju ili televiziji. Želim samo opisati kako se čudesno ostvaruju ideje koje vodi Bog. Bud je imao ideju. Slao je Mladenu tekstove koje je on prevodio i prilagođavao za radio emisije. Ali sada pak nisu imali nekoga to zna s aparaturom za snimanje i dobar je govornik. Nisu imali ni studio, ali tu je velikodušno uskočio brat Ukrajinac koji je živio u Švicarskoj i radio istu stvar za Ukrajinu. Zakupili su termin na Radio Monte Carlo. Svaka dva-tri mjeseca putovali su u Švicarsku snimati po 10-12 emisija. Tu se ispostavilo da u Mladenu imaju i prevoditelja i snimatelja i govornika. Jednom tjedno kada su se emitirale kršćanske emisije ljudi su se uzbuđeno okupljali oko radio prijemnika i čekali vrijeme emitiranja. Danas je to nezamislivo!

Za vrijeme boravka u Varšavi, Mladen je surađivao s Crkvom koja se polutajno sastajala u jednoj kući. On je ostvario dobre odnose s mladima iz te zajednice i redovito se sastajao s njima, najčešće u našem stanu ili negdje vani u prirodi. Poljska je imala još okrutniji režim i često su dolazili policajci kontrolirati što se radi. Mladen se često šalio da je on jedini misionar Kristove Crkve kojeg plaća komunistički režim.

Mladenov otac Lovro i Dragica s malim Sašom čekaju emitiranje emisije

Mladen u radio studiju u Švicarskoj

Mladen i mladi iz Varšavske crkve u prirodi

Mladi kod Mladena i Dragice u stanu u Varšavi

Mladen tijekom Gospodnje večere u crkvi u Varšavi

Deset smo godina živjeli između Zagreba i Varšave. Ljeta smo provodili u Zagrebu, a tijekom školske godine bili smo u Poljskoj. Zvali smo to „naša poljska avantura". Tu smo i mi odrastali i sazrijevali. Radilo se, živjelo se. Tu se rodio naš drugi sin Kristijan, a Saša je uspijevao u školi kao da je rođeni Poljak. Stvorili smo veliki broj dobrih prijatelja i uz vrlo ograničene mogućnosti nabave osnovnih namirnica i stvari, Poljsku smo smatrali drugom domovinom. U to doba kosa je još bila crna.

Mladen i Dragica dok je kosa još bila crna

Bud i David već su imali stabilnu grupu ljudi koji su se redovito nalazili i proučavali Bibliju. Mi smo im se pridruživali kada smo bili u Zagrebu. Kada smo se pripremali za trajni povratak iz Poljske, našli smo se pred velikim dilemama – što dalje? Profesor poljskog jezika na Filozofskom fakultetu godinama je govorio kako Mladena čeka mjesto na polonistici jer se on odlučio angažirati u politici. Znali smo da nema šanse da s kršćanskim opredjeljenjem Mladen radi na fakultetu. Štoviše, jedan od uvjeta za to radno mjesto bilo je da se učlani u Savez komunista. Mladen i taj profesor iskreno su se cijenili i imali odnos kao otac i sin. Razgovor s njim je bio mučan i težak. Na kraju je stisnuo Mladenu ruku i rekao: „Žao mi je, razočaran sam, ali poštujem tvoje opredjeljenje i strast kojom to radiš. Neka ti je sretno!" Mladen se dugo osjećao jako loše zbog toga. Činilo mu se da je izdao dobrog čovjeka i iznevjerio očekivanja. Po povratku u Zagreb dobili smo dvije ponude: lektorat u Indiji ili u Kini. Primamljive ponude! To je bilo vrijeme kada smo konačno trebali odlučiti u kojem smjeru će ići naš život – sigurna karijera ili nesiguran rad za Crkvu. Istovremeno je nekoliko ljudi u Americi pripremalo program teoloških studija za Mladenove potrebe. Iz svih dilema izbavio nas je Bog. Otišli smo u Ameriku. Studij teologije bio je zgusnut i zahtjevan, ali vrlo koristan. Imati vrhunske profesore, iskustveno doživjeti vjeru na djelu, zajednica povezana ljubavlju Božjom – sve to je za nas bilo novo! Prije nismo imali gdje to vidjeti. Shvatili smo da je kršćanski život stvaran. Briga, ljubav i toplina kojom su nas okružili meni je izgledala nestvarna. Prvi puta sam bila u Americi, od engleskog nisam znala puno. Saša i Kristijan preko dana su bili u školi, Mladen na fakultetu, ali ja nisam nikad bila sama. Uvijek je neka od žena bila sa mnom. Došli smo u praznu kuću. Do navečer smo imali apsolutno sve, od pribora za jelo do televizora – i to čak dva.

Jednom sam htjela napraviti neko tipično hrvatsko jelo. Orehnjaču i makovnjaču – naravno. Orahe i sve druge sastojke sam našla, ali mak nigdje. Pitala sam i jedna sestra je rekla: „O, nema problema imam ja doma. Donijela mi je dva paketića veličine praška za pecivo. Kad sam joj rekla da trebam bar pola kile gledala me kao vanzemaljca i rekla: „Za tu količinu bismo i ti i ja završile u zatvoru!" U Americi je mak teško nabavljiva supstanca jer sadrži opijum. Bilo je zanimljivo otkrivati sve kulturološke razlike!

Koliko smo mi bili oduševljeni kršćanskom stvarnošću, toliko je krug ljudi oko nas bio oduševljen Mladenom. Brzina kojom je učio i razumio stvari, kako je novostečeno znanje stavljao u biblijski kontekst, širina općeg znanja – sve to ih je poticalo da se oko njega dodatno trude. Nisu štedjeli sebe, a bome nisu ni njega! Kad smo se 1980. vratili iz Amerike još uvijek nismo znali što ćemo. Dvije godine je Mladen radio kao samostalni prevoditelj, ali usput je radio s Budom što god je trebalo.

A onda je dobio ponudu da se posveti radu samo za Crkvu. Mnogi od vas znaju ili su čuli o svim malim koracima kako je nastajala Kristova Crkva u Zagrebu. Od sastajanja na izletištima, po kućama, do kupnje prvog prostora u Amruševoj, pa do zgrade u Kušlanovoj. Bilo je uspona i padova, radosti i razočarenja, ali odustajanje nikad nije bila opcija. Od 1982. počeli smo živjeti u crkvi kao u našem drugom domu. Puno potreba, a iskustva malo... Ali velika želja. Bili smo svjesni koliko je Bog promijenio naš život i željeli smo da što više ljudi doživi to isto. Osim redovitih bogoslužja nedjeljom i tjednog proučavanja Biblije, ljudi su dolazili svakodnevno s različitim potrebama i pitanjima jer nisu svi imali istu spoznaju vjere.

Dragica sa ženskom grupom u Americi

Dragica sa Sašom i Kristijanom ispred kuće u Americi

Obitelj Jovanović ispred crkve u Amruševoj

Djeca u crkvi i kod Jovanovića

Od početka smo shvatili da mala djeca ne mogu mirno pratiti dva sata razgovora odraslih. Odvojili smo ih u posebnu grupu s programom vjeronauka prilagođenog njima. U hodu smo osposobljavali vjeroučitelje. Ruth Tešić kao Amerikanka znala je kako se to radi, Marta Bulek je imala nešto iskustva iz svog djetinjstva u baptističkoj crkvi, a ja sam bila učiteljica pa smo se snalazile.

Nismo imale nikakve materijale za rad, sve smo morale smišljati i pripremati same. Kasnije smo dobile neke materijale od Crkve u Americi. Bilo je lakše, ali još uvijek dosta posla oko prevođenja, prilagođavanja, umnožavanja… nije bilo fotokopiranja – paus papir i indigo papir! Ali ne žalim, jer sam sama najviše naučila pripremajući se.

Osim Biblije, na hrvatskom jeziku nismo imali nikakve kršćanske literature ni materijale. Slušatelji radio emisija javljali su se pismima i tako je Mladen pokrenuo dopisni biblijski tečaj. To je isto trebalo pripremiti i prevesti materijale. Uvidjeli smo da su neki savjeti iz prevedene literature previše „amerikanizirani" pa je Mladen počeo zapisivati i sistematizirati biblijska proučavanja. Tako je nastala ideja o Biblijskoj školi i nastajale su prve, izvorno „naše" kršćanske knjige. Kad je počeo više raditi sa studentima pisao je skripte za njih. Tako su nastale prve autorske knjige. Ali i dalje je prevodio stranu literaturu.

Mladen odgovara na pisma slušatelja

Kršćanska literatura, prijevodi, uredništva i autorske knjige

Vrhunac godišnjih zbivanja bili su ljetni kampovi. Nismo imali neki naš prostor, nego smo kao grupa bili u javnom kampu u Banjolama kraj Pule. Imali smo kojekakve šatore, jedno veliko plinsko kuhalo, nekoliko posuda za kuhanje i plastične tanjure – ne jednokratne, nego one koje smo prali. Sve – od nabave, kuhanja, održavanja čistoće – sve smo obavljali sami. I to uz pjesmu! Nikad se nitko nije požalio! Na početku nas je bilo 20-30 – uglavnom kontakti iz Zagreba. Za njih je to bila idealna prilika da vide na djelu ono o čemu smo im pričali u Zagrebu. Kako je rasla suradnja s američkim sveučilištima pridruživalo nam se sve više studenata. Za njih je to bio dio studija – kao praksa. Oni su nam donijeli anđeosko pjevanje, a to je privlačilo mnogo ljudi iz kampa. Imali su svaku večer besplatni koncert!

Godine su prolazile, a svake naredne imali smo malo bolje uvjete. Dospjeli smo i do klupa za sjedenje i stolova za pripremu i podjelu hrane. Prestali smo biti „prašinari" kako smo sami sebe zvali dok smo sve radili na podu. I tako 33 godine… Od početnih tridesetak ljudi, narasli smo na 100-120. Naši kapaciteti nisu mogli podnijeti više… A onda je kamp prodan privatniku, kojem mi nismo bili interesantni jer nismo ni jeli ni pili u njegovom restoranu. Zahvalni smo Bogu da nam je omogućio nastavak naših druženja na Činti.

Sve je bilo puno bolje, standard neusporediv, ali izgubili smo mnogo od naše bliskosti i uzajamne ovisnosti. Jer, trebala je itekakva pomoć i suradnja da ogroman lonac kuhanih špageta kod ocjeđivanja ne sklizne u grmlje!

Pranje suđa na kampu – od poda do stola – napredak!

Krštenja na kampu bila su poseban događaj

Od prašinara do sjedenja na klupama

Vrijeme kampa bilo je idealno za bolje upoznavanje i zbližavanje u svakodnevnim prilikama. Željeli smo nastaviti u tom duhu. Redovne crkvene aktivnosti nisu nam bile dovoljne. Kad je bilo lijepo vrijeme često bismo proveli poslijepodne nakon bogoslužja kod nas ili nekog drugog. Ili bismo svi zajedno otišli na kratki izlet. Iz želje da budemo što više zajedno, rodila se ideja o zajedničkom ručku u crkvi, o obiteljskim večerima, raznim proslavama – rođendana, diploma i sl. Više zajedništva u crkvi donijelo je mnogo blagoslova.

Crkva kod Mladena i Dragice doma

U Crkvi nas je bilo šest-sedam parova koji smo imali djecu na pragu tinejdžerstva. Izazov za svakoga. I dok smo razgovarali i promišljali kako biti što bolji roditelji, zaključili smo da i mi kao bračni parovi trebamo pouku, savjet i zajedništvo, a ponekad i praktičnu pomoć. Uz molitvu i tumačenje Božje Riječi shvatili smo kako malo znamo o komunikaciji, rješavanju razmirica i problema, bez vike, grubosti i svađe.

Uvidjeli smo koliko je važno truditi se oko ljubavi, poštovanja, ljubaznosti i bliskosti. Na tim bračnim susretima razgovarali smo o tome kako izražavati osjećaje, prepoznavati i poštovati osjećaje drugih, davati od sebe, a ne samo očekivati za sebe. U to doba nije bilo toliko dostupnih materijala na temu odnosa, dobre komunikacije i izražavanja osjećaja. I najljepši i najotporniji cvijet uvene ako ne vodimo brigu o njemu. Kad je Mladen išao na proslavu 20. godišnjice mature, došao je kući jako tužan: „Ni jedan muškarac u tom društvu nije imao jednu lijepu riječ za svoju ženu!"

To je bilo naše okruženje i nismo imali dobre primjere zdravih i sretnih brakova. Zato smo svi bili silno blagoslovljeni našom bračnom grupom koja je bila vrlo posjećena, uspješna i najdugotrajnija.

Na kampu smo upoznali bračni par iz Houstona koji se izdvajao od drugih izuzetnim međusobnim odnosom. Poštovanje. Ljubav. Brižnost i nježnost. Ljubaznost. Stalno su razgovarali gledajući se u oči i držeći se za ruke. Bili su to Esther i K. Speck.

Mladen i ja smo uvijek komentirali: „Kako je lijepo kad se stari ljudi tako vole!"
Oni su bili u 50-im godinama, a nama je bilo 30 – naravno da su za nas oni bili „stari". Danas mislim da je to mladost. Sprijateljili smo se s njima i proveli puno vremena zajedno u Americi, a oni su svake godine dolazili k nama. Smatrali smo ih našim duhovnim roditeljima. Bili su nam uzor u svemu. Shvatili smo koliko je pogrešna misao da je ljubav samo za mlade i da se oko ljubavi ne treba truditi.

Uz Božju pomoć nastojali smo čuvati i graditi našu ljubav, naš međusobni odnos i poštovanje. Nadam se da je i nas netko promatrao i da je shvatio da može biti bolje od onoga što uglavnom vide oko sebe. Ne mislim da je tu neka velika naša zasluga. Mi smo se samo s povjerenjem prepustili Bogu, a On je u nama vidio „materijal" koji se može oblikovati na bolje… hvala Mu!

Mladen i Dragica s K. i Esther Speck

U 90-ima Crkva je bila u velikom iskušenju. Početak rata. Uzbune. Zamračenja. Prognanici i izbjeglice na svakom koraku. Željeli smo pomoći, ali kako? Uz pomoć američkih crkava koje je Mladen obišao i predstavio pravo stanje u Hrvatskoj pokrenuo se val ljudske i kršćanske solidarnosti. Da bi sve bilo po zakonu, Crkva je registrirala humanitarnu akciju „Mir na Zemlji" koja je bila aktivna dobrih pet godina. U Americi se ta humanitarna akcija zvala „Croatia For Christ" i kasnije je prerasla u trajnu potporu crkvenom radu u Hrvatskoj. Da bi osigurali tako dugotrajnu pomoć, Mladen je puno puta putovao u Ameriku. Prikupljao je donacije i objašnjavao stanje u Hrvatskoj.

Mladen u Americi prikuplja donacije za Hrvatsku

Steve i Rajka isto su bili dio te akcije

Crkva je bila mjesto kamo su mnogi nesretni ljudi dolazili, ne samo po paket hrane, nego i po utjehu, lijepu riječ, mjesto gdje mogu ispričati svoju tužnu priču i podijeliti svoju bol. To su dobivali od svih koji su tada tamo radili. Svatko je dobio i Novi zavjet. Neki od tih ljudi su pronašli Boga i ostali u Crkvi.

Kada je Hrvatska stekla neovisnost, otvorile su se mnoge nove mogućnosti. Radio emisije mogle su biti snimane i emitirane na našim postajama. Vjeronauk u Crkvi koji smo imali i prije nego je bio uveden u škole postao je priznat kao i onaj školski. Bilo je dosta novih ljudi i bila je potreba za više i sustavnije proučavanje Biblije. To je kasnije preraslo u Biblijsku školu. Mnoge aktivnosti događale su se usporedno, a mnoge i u hodu.

Mladen je razvio duboko prijateljstvo sa Seadom koji je bio slijep od rođenja. Bio je izuzetno pametan i obrazovan. Svirao je klavir i jako lijepo pjevao, naročito sevdalinke. Kao slijepa osoba želio je imati Bibliju na Brailleovom pismu. Mladen i on zajedno su se upustili u taj opsežan poduhvat. I tako je tiskana prva Biblija za slijepe na hrvatskom jeziku koja zauzima dva metra na polici za knjige!

Stvaranje pjesmarice koju i danas koristimo bio je dug i zahtjevan posao, a isto tako i prijevod Novog zavjeta na suvremeni jezik. Od informativnog biltena razvio se Obiteljski list – koji i danas izlazi i postaje sve bolji časopis. I druge Crkve postale su javno vidljive i aktivne pa se osnovalo Protestantsko evanđeosko vijeće (PEV) kojem je Mladen bio glavni tajnik više godina. Zaslugom PEV-a sve su Crkve reformacijske baštine potpisale ugovor s RH o potpunom priznanju i ravnopravnosti s većinskom Crkvom. Mladen je bio suosnivač i predstojnik Vijeća Kristovih Crkava u dva mandata. U Udruzi za vjersku slobodu bio je dugogodišnji aktivni član i nekoliko mjeseci prije smrti bio je izabran za predsjednika udruge. Često je na javnoj televiziji imao prilike govoriti o Crkvama reformacijske baštine, kao i o Bibliji, moralu, teološkim temama… Bio je uključen u mnoga ekumenska zbivanja u Hrvatskoj. Bio je govornik na mnogim skupovima kršćana, kao i na ljetnim kampovima i duhovnim obnovama. Puno je surađivao s Istočnoeuropskom misijom (EEM) u Beču. To je misija koja je za vrijeme kada je vjera bila zabranjena u istočnim zemljama Europe tiskala Biblije i knjige kršćanskog sadržaja na tim jezicima. Raznim putovima i načinima te su knjige stizale do onih koji su ih čuvali kao najveće blago. Kad je prvih nekoliko šlepera Biblija na ruskom išlo u Moskvu, Mladen je išao s njima. Tri su dana dijelili Biblije i sakupili tisuće adresa za sljedeću pošiljku pod budnim okom policije.

Dijeljenje brojeva za preuzimanje Biblija u Moskvi

Puno je to aktivnosti i za nabrojiti, a one između ni ne spominjem. Mladenova česta putovanja nisu bila laka za cijelu obitelj. Ne žalim se, puno smo mi primili – upoznali smo tolike divne ljude, stvorili doživotna prijateljstva, djeca su naučila jezik, putovali su, proširivali su svoje vidike, školovali se, ali znalo mi je biti tužno jer su bili zakinuti za neke „obične" obiteljske i prijateljske događaje. Jednom je Kristijan, nakon što je proputovao Ameriku i pola Europe, kad smo ga pitali što bi još želio vidjeti, teško uzdahnuo i rekao: „Ja bih tako htio ići na Sljeme." Jer nikad nismo tamo zajedno bili.

Jednom je Mladen prije odlaska na dulji put rekao Saši: „Ti si sada jedini muškarac u kući i imaš odgovornost brinuti se za mamu, brata i sestru." Saša je to jako ozbiljno shvatio. Omladinska grupa iz Crkve spremala se na izlet preko vikenda. Govorila sam mu neka ide, da ja mogu sama s Kristijanom i Andreom, ali on je bio neodlučan. Lomio se između želje da ide s njima i osjećaja dužnosti koju mu je dao tata. Dečki su došli po njega, ali je ipak rekao da ne može ići. Kad su oni otišli sve brane su se otvorile. Nikad ga nisam vidjela da je tako plakao. A imao je samo 15 godina.

Naša djeca svakako nisu imala uobičajeno djetinjstvo. Možda se ovdje treba spomenuti priča koja je kružila našim selom… Kako smo bili bliski prijatelji s obitelji Johnson i često smo se šalili kako su naša prezimena zapravo ista – na engleskom Johnson, na hrvatskom Jovanović – tako je Andrea proširila priču u vrtiću da se mi u Americi prezivamo Johnson. Na kraju je ispala priča da smo mi američki špijuni. Sjetimo se da su to bile 80-e kada se s takvim stvarima nije baš šalilo.

Isto tako nismo baš dobro prošli s prezimenom Jovanović kad je počeo rat i još k tome Andrea nije išla na katolički vjeronauk.

Ipak, naša djeca imala su nešto posebno, a to je proširena obitelj u svakoj obitelji koja je bila dio zajednice. I to ne samo u Hrvatskoj. Na početku rata Johnsonovi i mi smo „krvlju" potpisali dogovor, ako se nama nešto dogodi u ratu da će oni preuzeti brigu o našoj djeci. Hvala Bogu da to nije bilo potrebno, a ja sam apsolutno sigurna da bi oni to i učinili. Osim toga, oni su bili „dom, daleko od doma" Saši i Kristijanu dok su studirali u Americi. To je veza po Kristovoj krvi. Rick Johnson uvijek kaže: „Mi nismo samo prijatelji, mi smo obitelj!" Kad su naša djeca odrasla, Mladen i ja često smo zajedno išli u Ameriku. Prilikom dodjele priznanja za dvadesetogodišnju suradnju, nahvalili su ga kako to već obično biva. Kad je sve odslušao očekivalo se da i on nešto kaže. Zahvalio se svima, a onda je rekao kako svega toga ne bi bilo bez jedne osobe. Prolazilo mi je kroz glavu tko bi to mogao biti: Bud, David, Ken? Na koga to misli? Nakon kraće stanke rekao je: „Ništa od ovoga se ne bi ostvarilo, ja ne bih bio ovakav čovjek da nisam imao čvrstu stijenu na koju sam se mogao osloniti kad mi je ponestalo snage, koja mi je čuvala leđa…" Sad sam znala da će reći Isus Krist. Kad je izgovorio: „To je moja Dragica", nisam mogla doći k sebi. Da, često mi je govorio koliko mu značim i kako me cijeni, ali da će to izreći pred stotinama ljudi nisam mogla vjerovati. Pozvao me da stanem uz njega, a cijela Crkva je ustala i počeli su pjevati. Ne znam kako sam to preživjela. Bila sam počašćena, ponosna, sretna, ošamućena, a u isto vrijeme ponizna pred takvim priznanjem.

Mladen s obitelji Johnson

Mladen i Dragica na dodjeli priznanja za 20 godina službe

Mladen je u Americi imao reputaciju govornika od kojeg Amerikanci imaju što naučiti. Govorio je svima – od kućnih grupa, crkava i crkvenih grupa do Rotary klubova, fakulteta i raznih događanja. Na jednom donacijskom događanju bio je jedan od govornika s Georgeom W. Bushom mlađim (kasnije predsjednikom SAD-a).

Susretao se i izmjenjivao mišljenja s mnogim značajnim ljudima u Americi. I uz sve to ostao samozatajan i skroman.

U dva navrata je po jedan semestar predavao na Kršćanskom koledžu u Oklahomi (OCC). Na međunarodnom kršćanskom sveučilištu u Beču godinama je predavao određene kolegije. Sve godine, osim ratnih, bio je mentor mnogim grupama američkih studenata. Magistrirao je na ETF-u u Osijeku, a tamo je i predavao nekoliko godina. Puno je to aktivnosti za jedan život. „Odmarat ću se na nebu" – rekao bi mi kad sam mu govorila da uspori, da odahne. Često bi po cijeli dan bio u uredu i radio. Volio je razgovarati s ljudima koji su mu postavljali teška pitanja. Nije mirovao dok nije našao pravi odgovor – bez obzira koliko knjiga je za to trebalo pročitati. Ipak, od svega je najviše volio raditi sa studentima, prenositi znanje na mlade, poticati ih da vole to što rade, da misle svojom glavom, da poštuju sebe i druge. Osjećaj suradnje i zadovoljstva bio je obostran. Bio je rođeni učitelj.

Mladen sa studentima u Americi

Kako je rasla Crkvena obitelj, rasla je i naša. Rasla i odrasla. Hvala Bogu da im je dao zdravlje i pamet i da su odrasli u dobre i poštene ljude. Sa životom se nose kako mogu, ali znaju da im je Bog uvijek blizu. Kad su došli Tom i Sandra Sibley preuzeli su puno posla na sebe. Od Biblijske škole oni su razvili respektabilan Biblijski institut, na kojem je Mladen također predavao. Pridružio im se i Steve Taliaferro kao svestrani radnik. Radio je na institutu, ali i s Crkvom, s mladima i djecom.

Naša obitelj kroz godine

Tom i Sandra Sibley u Hrvatskoj

Steve Taliaferro s Mladenom i Dragicom

Diplomanti Biblijskog instituta

Zadnjih desetak godina Mladen je odlazio kao predavač na ljetne kampove u Albaniju. Za njega je to bilo nevjerojatno iskustvo. Vidio je kako u zemlji, gdje na svakih par stotina metara stoji bunker i gdje je religija bila izrazito zabranjena, vlada glad i žeđ za Božjom Riječju i kako Duh podiže novi naraštaj Albanaca. Na jednom od kampova upoznalo se dvoje mladih. Nakon pet godina odlučili su se vjenčati. Ali željeli su da ih vjenča Mladen. Puno puta je datum vjenčanja bio pomican dok se nisu poklopili njihovi i Mladenovi termini. Oni su željeli pokazati svojim obiteljima (koji su muslimani) tko su i što su oni dobili odlukom da slijede Krista. Nezaboravan događaj… Nekoliko dana kasnije krenuli smo za Zagreb, a oni su otišli na medeni mjesec u Grčku. Kad je Mladen tjedan dana kasnije preminuo, mladi bračni par je prekinuo svoje bračno putovanje i s još petero ljudi iz Crkve došao na ispraćaj. Eto, toliko im je značio, toliko su ga cijenili. Ne može se ukratko

opisati što je sve Mladen radio, što je bio. Na srcu mu je bilo jedinstvo kršćana i nikad nije propustio promicati zajedništvo i ljubav među kršćanima u Hrvatskoj, ali i šire. Bio je mirotvorac i graditelj mostova, čak i među nepomirljivim stranama. Njegove najveće kvalitete bile su blagost, strpljivost i mudrost. Nema mnogo ljudi koje je Bog obdario takvim darovima. Naravno da to sve nije mogao sam. Tom Sibley mu je bio stariji brat, mentor i prijatelj bez kojeg ne bi bilo Biblijskog instituta. Desna ruka bili su mu samozatajni Drago i Jasna Rožić, Vlado i Renata Pšenko i Jadranka Bračić koja je kao tajnica znala više o Mladenovim poslovima nego ja. Dolaskom Toma Sibleya nastali su uvjeti da možemo oformiti starješinstvo Crkve. Zoran Đaković i Željko Medved izabrani su za starješine. I dandanas Zoran i Marina i Željko i Jasna stupovi su zajednice u Kušlanovoj. Ali ne samo oni… Mogla bih sad nabrajati i druge bračne parove i pojedince jer su baš svi dali, na ovaj ili onaj način, doprinos da rastemo kao zajednica povezana Kristovom ljubavlju.

Mladen je starješine smatrao dijelom obitelji, a nije bilo ni brata ni sestre koje nije poštovao, molio za njih i razmišljao o tome kako da što više napreduju, da se na njima očituje milost Božja.

Zajednica vjernika u Kušlanovoj

Za svoj rad dobio je mnogobrojne nagrade i priznanja. Posebno je bio počašćen i zahvalan za Priznanje za kršćanski rad i vodstvo koju mu je dodijelio Biblijski institut 2011. godine. Posthumno mu je dodijeljeno godišnje priznanje „Dr. Branko Lovrec" od Udruge za vjersku slobodu. Zahvaljujem Kristovoj Crkvi Kušlanova koja je na desetu obljetnicu smrti postavila na njegov grob ploču s izrazima sjećanja i zahvalnosti.

Dodjela Priznanja za kršćanski rad i vodstvo 2011. godine

Dragutin Matak uručuje priznanje za Mladenov rad

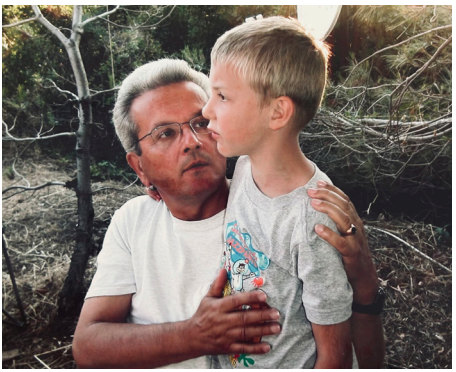
Spomen ploča od Kristove Crkve Zagreb na grobu Mladena Jovanovića u Donjem Zagonu

Prošlo je deset godina od kako je Mladen na boljem mjestu – kod Gospodina, ali nedostaje neopisivo… Meni, obitelji, rodbini, prijateljima i Crkvi.

Ne postavljam pitanje „Zašto?”. Bog zna… Bio je dobar suprug, još bolji otac i najbolji mogući djed. Bili smo apsolutno najluđi djed i baka kad se rodio naš Filip. Mladen je hodao po svijetu u majici s natpisom „I'm a super grandpa – ja sam super djed”, a ja sam imala torbu s prozirnim džepićima sa slikama Filipa u svim pozama.

Mladen u majci „Ja sam super djed”

Mladen s prvim unukom Filipom

Rodilo se još četvero unučadi za Mladenovog života. Sašina djeca – Filip i Maja, i Kristijanova djeca – Jan, Nika i Tesa.

Nika, Jan i Tesa

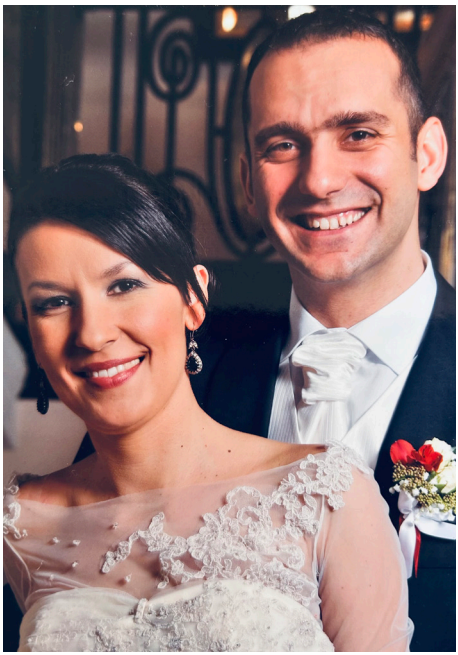
Mladen s Filipom i sestrom Majom

Unuci: kraj Mladena Maja i Tesa, Nika i Jan i najstariji unuk Filip

Vrhunac sreće bila je udaja njegove jedinice i miljenice Andree za dobrog kršćanskog mladića. Davorin je u Mladenu vidio oca jer je prerano ostao bez svojega. Nažalost, ni ovaj mu nije dugo pravio društvo.

Vjenčanje Andree i Davorina 5.1.2013.

Njihove tri djevojčice Mladen nikad nije upoznao, ali one gaje svoju sliku o svom dedi Mladenu iz našeg pričanja. Naše troje djece, Saša, Kristijan i Andrea sjećaju se s ljubavlju i ponosom svoga tate. Imali su sreću i blagoslov da im je Mladen bio otac.

Mladenove unuke koje nije upoznao – Mirna u sredini, Karla i najmlađa Petra

Kristijan, Andrea i Saša

A ja sam zahvalna Bogu jer sam s takvim čovjekom
mogla provesti ovakav život pun avantura.

supruga Dragica Jovanović

DODATAK

Ovdje želim podijeliti neka od pisama koje smo Mladen i ja primili prigodom dodjele nagrade za Kršćansko vodstvo i rad od Biblijskog instituta kao i nekoliko članaka i osvrta koji su bili objavljeni nakon Mladenove smrti.

Pisma uručena prilikom dodjele nagrade za Kršćansko vodstvo i rad od Biblijskog instituta:

KRISTOVA CRKVA KUŠLANOVA
Dragi Mladene i Dragica,

Vaša duhovna obitelj u Kušlanovoj ovim pismom vam želi zahvaliti na vašem predanom služenju Gospodinu. Od samih početaka stvaranja Kristove Crkve u Hrvatskoj vi ste bili vođe koji su davali primjer kako živjeti kršćanskim životima punim ljubavi, razumijevanja i strpljivosti.

Razdoblje u kojem ste započeli jednu Crkvu nije bilo nimalo naklonjeno zbog tadašnjeg komunističko-ateističkog svjetonazora društva i nepriznavanja legalnosti vjerskih zajednica od strane države. Unatoč tome, ostavili ste ugledna radna mjesta profesora na sveučilištu i učiteljice u školi te započeli rad propovjednika i vjeroučiteljice. Uz sve navedeno Mladen je često putovao da bi držao predavanja i propovijedi po Americi i Europi te snimao radio emisije radi medijskog promicanje evanđelja putem radija, dok je Dragica brinula za troje djece. Sve je to bilo važno u rastu jedne male zajednice vjernika koja će prerasti u Kristovu Crkvu u Kušlanovoj i Amruševoj sa širenjem misijskog rada na Varaždin, Vukovar i Sloveniju. Mi koji smo danas članovi zajednice znamo da je navedeno zahtijevalo veliku žrtvu za oboje. Baš zato cijenimo vaš trud od kojeg danas primamo blagoslove življenja u duhovnoj obitelji u kojoj možemo naći radost, utjehu, opomenu i usmjerenje. Istovremeno podizati obitelj, raditi u raznim službama i duhovno izgrađivati ljude nije nimalo lagan zadatak. Svatko tko radi s ljudima zna da je svaki pojedinac svijet za sebe. Svatko ima svoje vrline i mane. Ali, zbog toga što ste uvijek bili otvoreni za razgovor i spremni učiti i od onih najmanjih, čak i vaše slabosti pretvorile su se u nešto što je dalo slavu Bogu i nešto od čega svi možemo učiti. Članove Crkve ste držali na okupu i ostvarili zajedništvo kakvo se rijetko viđa i u Crkvama. Prema svakome ste iskazali ljubav i poštivanje. Nikoga niste zaboravili i svatko vam je bio vrijedan. Zbog toga ste zavrijedili veliko poštivanje svih nas. Veliko svjedočanstvo Kristove ljubavi i mudrosti pokazali ste tijekom rata kada je Kristova Crkva imala značajnu ulogu u sakupljanju humanitarne pomoći i davanju utočišta za mnoge koji su bili u strahu. Mnogi ljudi bili su blagoslovljeni usred svojih nedaća koje su ih zadesile. U najtežim vremenima bili ste vjerni Gospodinu i pokazali ljubav Božju prema svakoj osobi. Gradili ste dobre odnose sa svim Crkvama i ostvarili brojna prijateljstva. Vaša srca uvijek su bila dovoljno široka za svakoga. Nama nije bilo tijesno

u vama kako je to Pavao napisao u 2. Korinćanima 6:12. Naša je molitva da i mi kao vaša duhovna djeca imamo takva široka srca za vas.

Ponosimo se vama u Kristu Isusu našem Gospodinu i radujemo se s vama. Neka Bog pridonese dobro vama koji ga ljubite i koji ste odlukom Božjom pozvani da budete jednaki slici njegova Sina.

Volimo vas i zahvaljujemo Bogu Ocu za vas,

Kristova Crkva Kušlanova

KRISTOVA CRKVA VARAŽDIN
Dragi naši Mladene i Dragica!

Neizmjerno smo zahvalni Gospodinu da vas imamo. Hvala vam za sav vaš trud u Gospodinu, za svaku riječ koju ste nam uputili, za ispruženu ruku u nevolji, za usmjerenje, za utjehu, za radost koju ste nam pružili. Znamo da ste prošli kroz mnoge teške trenutke u vašoj službi, no znamo da vas je Gospodin utješio i održao. Vaš trud u Gospodinu nikako nije uzaludan! Prisjetite se samo koliko se duša spasilo zbog vašeg svjedočanstva vjere, koliko se brakova spasilo, koliko se zavjeta obnovilo, koliko se crkava i misija osnovalo... A jedna od njih je i varaždinska Crkva.

Vi ste nam primjer i ohrabrenje. Neka vas Gospodin i dalje vodi, čuva i blagoslivlja da biste i dalje svima nama bili blagoslov, a Gospodinu na slavu!

KRISTOVA CRKVA – MISIJSKA POSTAJA VUKOVAR

S velikom radošću želim napisati kratak osvrt o bratu Mladenu. Od samog početka Renata i ja vidimo u Mladenu i Dragici svoje duhovne roditelje i uzimamo ih kao primjer kršćanskog življenja. Osobno mi je Mladen k tome i uzor kao propovjednik i učitelj Božje riječi.

Povijesni trenutak za mene dogodio se davne 1991., godinu dana nakon mog obraćenja. U to sam vrijeme radio u tiskari „Duhovne stvarnosti" u zagrebačkom predgrađu Klara. Mladen mi je došao u posjet za vrijeme radnog vremena i pozvao me da se aktivnije uključim u službu Kristove Crkve. Uz obraćenje, to je bila još jedna izuzetno značajna prekretnica u mom životu. Mladenov mi je poziv u službu omogućio i ostvarenje životnog sna: organizaciju Večeri kršćanske poezije. Cijelo sam desetljeće – kao pjesnik u duši – živio za pjesničke susrete koji su gradili mostove među kršćanskim zajednicama. Jednako tako, služeći svakodnevno u prostorijama Amruševe, doživio

sam brojne blagoslove u susretu s braćom i sestrama te prijateljima zajednice vjernika. Jednim od najvećih Mladenovih postignuća smatram to što je Amruševu otvorio svakodnevno za one koji su htjeli popiti šalicu kave i odmoriti dušu. Povijesni trenutak novijeg vremena dogodio se prije pet-šest godina. Brat Mladen prišao mi je s riječima: „Vrijeme je da se aktivnije uključiš u radijsku službu." Do tada sam s divljenjem gledao na njegov misijski rad putem radijskih valova. Naviještao je Radosnu vijest o Isusu Kristu na više od deset radijskih postaja. Pisma su stizala skoro svakodnevno i smatrao sam to predivnim blagoslovom što mogu odgovarati na pisma slušatelja. No, Mladen mi je ponudio da i sam pokušam pisati i emitirati radijske poruke. „Umjesto mojih poruka na velikogoričkom radiju", bile su njegove riječi, „ići će tvoje poruke!" Radio Velika Gorica bio je novi početak za Renatu i mene. To je služba koja je Renati i meni izvor ohrabrenja i ovdje u novoj sredini, gdje Hrvatski radio Vukovar tjedno odašilje biblijske poruke u eter. Možemo samo reći: „Hvala, Mladene!" i „Gospodine, divan si i čudesni su tvoji putevi!"

U zaključku, dok Renata i ja sagledavamo Mladenov i Dragičin životni put, jasno uočavamo kako se i na njima ispunjava Isusova usporedba o gorušičinom zrnu: „Ono je svakako, najsitnije od svega sjemena, ali kad uzraste, bude veće od drugog povrća, razvije se u stablo, tako da dolaze ptice nebeske i gnijezde se u njegovim granama." (Mt 13:32) Po Božjoj providnosti i milosrđu, Renata i ja dijelimo radost da smo, prema Isusovoj usporedbi, našli utočište na jednoj od grana tog velikog stabla koje predstavlja Mladenov i Dragičin razvojni put. Sjeme vjere u njihovim srcima urodilo je divnim plodovima.

„Gospodine, hvala ti za ljubav koju si nam iskazao čineći da nam ovi dragi ljudi tako puno znače."

Vlado i Renata Pšenko

Dragi moj Mladene!
Kako započeti ovo pismo zahvale tvojem zalaganju i doprinosu boljitka studenata, prijatelja, braće i sestara? Kako nekome koga osjećaš kao svoga mentora, a često i oca koji je prerano otišao, napisati dvije-tri, a da ne budu otrcane fraze i usiljena himba? Kako...? Ne znam kako, ali znam da si mi veliki uzor i da mi je tako drago da se poznajemo već gotovo trideset godina. Da, trideset! Kako je to vrijeme proletjelo... Želim ti reći kako sam puno naučio od tebe. Možda ti toga i nisi do kraja svjestan, ali ja najviše učim gledajući i promatrajući tvoj život i primjer koji nam svima daješ. To se ne može naučiti u teološkoj školi. To se mora živjeti, a ti to živiš. Koliko sam puta čuo ljude, nakon što su proveli u tvojoj obitelji poslijepodne uz ugodno druženje oko Dragičina delikatesnog stola, kako to što vi imate ne može biti istina, već izvrsna gluma, himba čak. Ja se uvijek na to samo nasmijem i kažem: „Ne, dragi moji. To što ste vidjeli – to je to! To nije Hollywood, već život kršćanske obitelji kojoj je Krist u središtu zbivanja. Svaki dan, svaki tjedan, svaki mjesec, svaku godinu, sve do smrti. To je to. Život s Kristom i za Krista. To je ono na što nas moraš poticati i nastaviti nas učiti."

Prošao sam mnoge zajednice, bio u raznim Crkvama, čuo bezbrojne propovijedi, vidio razne probleme i blagoslove. Ipak, u svemu tome ostala je uvijek jedna konstanta. Kristova Crkva u Zagrebu i čovjek koji joj je na čelu. Čovjek koji vodi slijedeći Krista. To je ono što je nepromjenjivo. To je ono što osvaja. To je ono što privlači i vraća i one koji se na tren, možda, i izgube u šumi šarenih laži i nedosanjanih želja. To je karizma koju ti je Gospodin podario i koju njeguje u tebi od prvoga dana kada sam te sreo. Mnogi su mi svjedočili Krista u Amruševoj osamdesetih godina prošlog stoljeća, ma što stoljeća, milenija! Ali tvoje svjedočanstvo kao i akademska argumentacija Kristove stvarnosti nešto je što je ostalo uz mene do dana današnjega. Mladene, tebe je Bog izravno uporabio kako bi mene grešnika privukao k sebi i za to ću ti uvijek ostati zahvalan.

Na kraju, htio bih te podsjetiti da si ti bio onaj katalizator koji me je ponukao da završim što započeh na Veterinarskom fakultetu i da bi bilo bolje umjesto „kravama" liječiti srca ljudima. Bilo mi je teško to prihvatiti u tom trenutku jer sam znao kakav je to krvav posao zahtijevalo od mene, no uz tvoju podršku i nepodijeljenu potporu uspio sam i to zgotoviti. Ne znam jesam li ti dovoljno na tome do sada zahvalio? I sada na kraju, ti me ponovno potičeš da ulažem u sebe i nastavim školovanje i ja ću to s velikim veseljem učiniti jer znam da iza mene, osim moje obitelji, stoji još netko tko mi je isto tako blizak i tko mi želi samo dobro.

Bog te blagoslovio čovječe Božji i moja je iskrena molitva da ne posustaneš i nastaviš blagoslivljati sve nas koji smo ti blizu i želimo učiti od tebe. Poživio mi još 100 godina!

Damir Kramarić

Dragi Mladene i Dragica,
ovo pišem u svoje osobno ime, ime moje ljubljene Ljubice i mojih kćerkica, ali i u ime pokreta kršćanskih zajednica u kojem služim. Vaš život i karakter uzor su kršćanske ljubavi, pristupačnosti i dobronamjernosti za sve nas koji smo imali prilike služiti Bogu i živjeti svoju vjeru s vama. Hvala za tu predivnu roditeljsku brigu, očinsku i majčinsku podršku i ljubav, zbog kojih sve ove godine nikada nismo doživjeli ništa što bi nas povrijedilo ili ugrozilo. Uvijek smo mogli računati na vas i uvijek se osjećali sigurno.

Hvala Bogu, ovo pismo nije prigodni govor za sprovod, već nam tek predstoje godine zajedništva u kojem ćemo uživati vaše najzrelije plodove iskustva i Božje dobrote.
Hvala za sve!
Volimo vas!

Jasmin Avdagić

KRISTOVA SLOBODNA CRKVA
ZAHVALA I PRIZNANJE MLADENU JOVANOVIĆU POVODOM NJEGOVE DUGOGODIŠNJE SLUŽBE

S Mladenom Jovanovićem počeli smo surađivati prije deset godina. U njemu smo prepoznali brata punog razumijevanja te dušobrižničkog duha. U nekoliko navrata obratili smo mu se da čujemo njegovo mišljenje o situacijama kroz koje smo prolazili u samoborskoj Crkvi. Dao nam je mudre savjete pune razumijevanja. U njemu smo prepoznali brata kojem s povjerenjem možemo doći na razgovor o bilo kojoj temi znajući da nas saslušao, ohrabrio i strpljivo rekao istinu u ljubavi. Kao predstojnika vijeća Kristovih crkava bilo nam je zadovoljstvo vidjeti ga kako na početku mjeseca uživa u slušanju izvještaja o svakoj zajednici i vodi naše sastanke s posebnim uživanjem. Ono što nas u Samoboru posebno veseli je što ga čujemo na lokalnoj radio postaji i najvažnija je činjenica da je uvijek uz sve nas.

Hvala ti Mladene na tvojoj poniznosti i kristolikoj jednostavnosti u služenju.

U ime KSC Samobor,

Nenad Jambrović

Dragi Mladene i Dragica,
ovom vrlo posebnom prigodom željeli smo prenijeti svoju zahvalnost Bogu što nam je dopustio služiti s vama u Hrvatskoj. Pridružujemo se mnogima u Hrvatskoj i Sjedinjenim Državama kako bismo potvrdili naše duboko poštovanje prema vama oboma jer ste vjerno služili Kristu u svojoj domovini i diljem svijeta. Sveto pismo, koje vi tako vjerno naviještate, uči nas „častiti kome pripada". Zbog vaše predanosti Kristu, vaše želje da potvrdite jedinstvo svih Kristovih sljedbenika, vaše ljubavi prema Crkvi i vaših neumornih napora da unaprijedite Kraljevstvo Kristovo, radosno dodajemo naš AMEN vašem izvanrednom kršćanskom vodstvu. Mnogi su primijetili vašu vjernost i snažno vodstvo. Značajan broj pojedinaca imao je koristi od vašeg podučavanja Svetog pisma i životnih načela te su tako postali vođe diljem Hrvatske i srednje Europe. Imali smo privilegiju dijeliti život s vama. Shvaćamo da je to jedinstveni dar od Boga na kojem smo mu zahvalni. Često smo govorili o tvojoj vjernosti zadaći koju si dragovoljno prihvatio kao svoj Božji poziv. Svojim talentima i sposobnostima mogli ste postati poznati u mnogim područjima koja svijet visoko cijeni, ali ste odlučili uložiti svoje živote u rad za Isusa i Njegovo Kraljevstvo. Nebo pozdravlja vaš izbor, a ovaj svijet je bogatiji za to!

Zahvaljujemo našem Gospodinu za priliku da služimo s vama, učimo od vas i zajedno s vama rastemo u milosti i spoznaji našega Gospodina Isusa Krista.
S ljubavlju i dubokim poštovanjem,

Tom i Sandra Sibley

Dragi Mladene i Dragica,
sjećam se kako sam te kao dječak slušao kako pričate priče o vašem radu i onome što je Bog činio kroz vas u dalekom mjestu zvanom Jugoslavija, kasnije Hrvatska. Vaša ljubav prema vašoj zemlji, vašem narodu i prema Isusu bila je tako očita. Bio je to dio mog ranog buđenja na ono što je Bog činio u drugim dijelovima svijeta i (iako mislim da to u to vrijeme nisam znao) kako je želio da budem dio toga. Privilegiran sam što sada radim s vama i što sam mali dio onoga što Bog čini u ovoj zemlji.

Zahvaljujem Bogu za vas oboje i za vaše dugogodišnje vodstvo i služenje Bogu i Njegovom narodu u Hrvatskoj, srednjoj Europi i SAD-u. Mnogo je stvari koje cijenim i poštujem kod vas: vašu ljubav prema Gospodinu, vašu predanost jedinstvu Njegovog naroda i vaše vodstvo u tom cilju, vašu profesionalnost i poniznost u isto vrijeme, vašu ustrajnost kroz vrijeme rata, posvećenost obitelji.

Dok sam sastavljao pisma u ovoj knjizi, bio sam zahvalan na ljubavi i poštovanju koje su vam iskazivali toliki ljudi, iz toliko različitih dijelova i razdoblja vašeg života. Čast mi je podijeliti ovu večer s vama. Radujem se još mnogo godina zajedničkog služenja Gospodinu u Hrvatskoj.

S dubokom ljubavlju i divljenjem.
Blagoslovi vama,

Steve Taliaferro

EEM

Dragi Mladene,
u ime Istočnoeuropske misije (EEM), želim ti zahvaliti na dugogodišnjoj vjernoj službi i suradnji s našom službom.

Tvoji su doprinosi kao prevoditelja, urednika knjige, autora i savjetnika previše brojni da bismo ih detaljno spomenuli, ali naslijeđe kršćanskih resursa koje si pomogao stvoriti nastavit će blagoslivljati Kraljevstvo generacijama koje dolaze. Blagoslovljeni smo što te možemo ubrojiti među članove našeg savjetodavnog tijela i ubirati blagodati tvojih mudrih savjeta. Čast nam je što predstavljaš Istočnoeuropsku misiju u Hrvatskoj i radujemo se još mnogim godinama zajedničkog služenja Gospodinu!

S ljubavlju u Kristu,

Bartosz Rybinski
Potpredsjednik za europske operacije
Istočnoeuropska misija

EPC

Pastor Mladen Jovanović svojim je dugogodišnjim predanim i požrtvovnim radom na obrazovnom, ekumenskom, pastoralnom i akademskom području znakovito i prepoznatljivo doprinosio i doprinosi napretku djela Božjega u Hrvatskoj i puno šire. Široki horizonti njegova angažmana obogatili su višestruko mnoge generacije i približile ih Bogu i Njegovu kraljevstvu, nesebično dokazujući kontinuitet djelotvorna rada i izvrsnosti u svemu što poduzima. Bogu zahvaljujemo uvijek iznova za takvu braću-vođe-sluge, čiji život potvrđuje i povezan je sa službom kao svijetao primjer nama svima. Čast mi je kao mlađem suradniku i kolegi već dugi niz godina poznavati, prijateljevati i surađivati s bratom Mladenom, čovjekom širokih obzora, čovjekom Riječi i Duha punog Božje ljubavi, spremnoga na svaki izazov za kraljevstvo Božje. Podario ti Gospodin, brate Mladene, još brojne godine života i službe, zdravlja i snage, hrabrosti i mudrosti, s puno nadahnuća za naviještanje Riječi i Evanđelja.

Ad honorem!
U ime EPC RH s iskrenom ljubavlju i poštovanjem,

Mr. sc. Damir Špoljarić
Predsjednik Saveza Evanđeosko pentekostnih crkava u RH

ACU – URED DEKANA

Dragi Mladene i Dragica,
čestitamo, dragi prijatelji, prigodom primanja nagrade za kršćansko služenje. Kakva velika čast! Ne mogu zamisliti zaslužniji par. Priznajem da je ova nagrada počašćuje ne samo vas nego i Kristovo djelo u vama. Uvijek ste mu davali slavu za sve što jeste i činite, što nagradu čini još prikladnijom. Vi ste doista bili Kristove sluge.

Od samog početka postali ste kršćanski vođe ne zato što je to bilo lako učiniti niti zato što ste to jednostavno odabrali, već zato što ste prepoznali da vas je Krist izabrao. Vaše učeništvo nikada nije bilo jeftino. Mnogo ste se žrtvovali. Bavili ste se ozbiljnim intelektualnim radom. Hodali ste uskim i teškim putem, više od nekoliko puta patili za dobrobit Kralja kojem služite. Pitali ste, kucali ste, tražili ste, a Bog je vjerno otvarao vrata za vratima, ne samo za vas i vašu obitelj, nego i za tisuće ljudi na koje ste utjecali za dobrobit Kraljevstva.

U isto vrijeme, svoju službu Bogu nikada niste nosili kako biste se isticali. Niste se žalili na teškoće. Niste tražili pohvale drugih. Umjesto toga, jer vas je Bog pozvao da govorite, vi ste govorili. Budući da je Bog tražio vaš život, vi ste ga dali. Budući da vam je Bog dao darove, vi ste ih koristili, a sve na Njegovu slavu. Služili ste na javne načine – kroz propovijedi, radijska obraćanja, na tržnici i u učionicama. Ali također ste to činili tiho – u obiteljskoj pobožnosti, pastoralu, kroz slušanje kao i kroz govor.

Nije ni čudo što vas toliko ljudi voli! Priznati ste i cijenjeni kamo god idete jer ste iskazali čast Kristu u svemu što ste učinili. I tako se danas pridružujem ljudima diljem svijeta u odavanju počasti vama. Hvala vam što ste nam uzor Isusa. Hvala vam na vašoj žrtvi i službi. Hvala vam što ste duboko i osobno dotaknuli moj život. I hvala vam, u ime svih nas na Fakultetu biblijskih studija na Kršćanskom sveučilištu Abilene, za vaše uzorne živote.

Čestitke, Mladene i Dragica. Vi ste doista kršćanske sluge!

Za dobrobit Kraljevstva,

Jack R. Reese, Dekan
Fakultet biblijskih studija

ROCHESTER COLLEGE

Dragi Mladene i Dragica,
smatram velikom čašću nazvati Mladena Jovanovića prijateljem, kolegom i voljenim bratom u Kristu. Služio si Kraljevstvu s takvim integritetom kao pisac, radijski učitelj, propovjednik lokalne Crkve, muž i otac svoje obitelji i pobožni osobni primjer drugima.

Čast koja ti je ukazana nagradom za kršćansko vodstvo svjedoči o visokom poštovanju koje mnogi u srednjoj Europi i Sjevernoj Americi imaju prema tebi. Proživio si povijesna i izazovna desetljeća tranzicije u svojoj voljenoj domovini iz Jugoslavije u Hrvatsku. Ne samo da si služio svojim neposrednim duhovnim zaduženjima tijekom tog razdoblja, već si također bio ključan u pružanju pomoći i duhovnog ohrabrenja tisućama izvan tog zajedništva svetaca. Tvoj utjecaj putem pisane i usmene komunikacije evanđelja dotaknuo je više srca i života nego što bilo koji ljudski um može izbrojiti. Međutim, mora se reći da nitko ne bi mogao tako velikodušno i učinkovito služiti bez nesebične podrške svoje životne družice. Dakle, ne samo da potvrđujem svoju ljubav i poštovanje prema tebi, Mladene, već i prema tebi, Dragice.

Neka Vam Milostivi Bog naš koji je blagoslovio i umnožio vašu vjernu službu i dalje daje zdravlja, snage i hrabrosti za vašu zadaću.

Rubel Shelly, dr. sc.
Predsjednik Sveučilišta Rochester

BAMMEL ROAD CHURCH OF CHRIST

Mladen i Dragica Jovanović – Misionari Bammel Road Kristove Crkve već 30 godina

Dragi Mladene i Dragica,
čast nam je što zajedno slavimo našu dugu i uspješnu povijest u služenju u Gospodnjem vinogradu u Hrvatskoj. Ne slavimo samo to što vidimo kako se oboje razvijate kao kršćanski vođe i mentori mnogima, nego i kao pokretačka snaga u zemlji, cijeloj Europi i Sjedinjenim Državama.

U proteklih 30 godina bili ste čaša hladne vode za stotine, možda čak tisuće. Tijekom rata pružali ste smještaj, hranu i humanitarne potrebe. Obrazovali i osposobili mlade svećenike za pokretanje crkava i službi koje se danas neprestano šire. Također radite s vladom kako biste bili glas kršćanske čistoće i istine u Božjoj riječi, čime je Kristova Crkva postala jedna od službeno priznatih crkava u Hrvatskoj i jedina vlast u cijeloj Europi je Kristovoj Crkvi dala ovaj službeni status. Vi ste jedan od glavnih glasova Kristove Crkve kroz vašu radijsku evangelizaciju, Istočnoeuropsku misiju (EEM) i mnoga druga djela u Europi i SAD-u.

Vi svakako zaslužujete ovu nagradu za kršćansko vodstvo i zahvaljujemo vam na našem dugotrajnom radu i bliskom odnosu. Neka vas Bog oboje blagoslovi u svom radu u Hrvatskoj.

Iskreno,

Starješine Bammel Road Kristove Crkve

ACU KRŠĆANSKO SVEUČILIŠTE U ABILENEU, TEKSAS, SAD

Dragi Mladene i Dragica,
u ime Kršćanskog sveučilišta Abilene, želim vam čestitati na primitku nagrade za Kršćansko služenje Biblijskog instituta u Zagrebu. Vas dvoje učinili ste važno djelo za Kraljevstvo, ne samo u Hrvatskoj, nego u cijeloj Europi i ostatku svijeta. Divimo se vašem radu i odajemo vam čast danas. Bila nam je privilegija surađivati s vama tijekom godina. Blisko ste surađivali s velikim brojem naših nastavnika i studenata. Znamo vaš utjecaj, vidjeli smo vaše darove i divimo se vašem vodstvu. Kakav ste vi izvanredan evangelizacijski tim! Dakle, ACU se pridružuje vašim brojnim prijateljima iz cijelog svijeta kako bismo vam čestitali na ovom posebnom danu.

Molimo stalne blagoslove za vas dok koristite svoje darove za dobrobit Kraljevstva.
U Njemu,

Phil Schubert, Ed.D. Predsjednik ACU-a

Članci i osvrti nakon Mladenove smrti

Iz časopisa Vjerska sloboda:

DODJELA GODIŠNJIH PRIZNANJA „DR. BRANKO LOVREC"
Mladen Jovanović odrastao je u radničkoj obitelji. Još od malih nogu u njegovu je srcu postojala glad za knjigom. Ta glad vodila ga je do diplome na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje se zapošljava kao profesor. Na jednom od svojih kolegija upoznaje skupinu kršćana koji ga upoznaju s Biblijom. Istražuju Božju riječ dolazi do osobnog susreta s Gospodinom Isusom Kristom te Ga prihvaća kao osobnog Spasitelja.

Taj je događaj uvelike utjecao na Mladenov život i život njegove obitelji. Do početka osamdesetih godina prošloga stoljeća Mladen radi kao sveučilišni profesor na Varšavskom sveučilištu. Nakon toga profesorsko mjesto na fakultetu mijenja za propovjedničku službu s punim radnim vremenom u Kristovoj Crkvi. U to je vrijeme Kristova Crkva u Zagrebu bila još u osnivanju pa se Mladen posvetio i radijskoj službi. Želja mu je bila da putem radiovalova poruka evanđelja dođe do što većeg broja ljudi.

Nakon prvih demokratskih izbora u Hrvatskoj, radijska služba seli se iz inozemstva u domovinu. U to vrijeme desetak radijskih postaja emitira poruke s Mladenovim propovijedima. Kad je započeo Domovinski rat, Mladen osniva Humanitarnu organizaciju Mir na zemlji koja uz pomoć mnogih sestrinskih zajednica diljem Europe i Amerike nesebično pomaže izbjeglicama i prognanicima. U isto vrijeme Mladen započinje Biblijsku školu koja kasnije prerasta u Biblijski institut jer je postojala velika glad za Božjom riječju. Nakon rata Crkva prerasta prostor u kojem se sastajala te prelazi na novu lokaciju u Kušlanovoj 21 u Zagrebu, gdje se i danas nalazi.

No, Mladen nije bio samo predani crkveni radnik, on je bio i izuzetan propovjednik i vrstan teolog. Mnogi se ljudi i sada, nakon njegove smrti, nadahnjuju Božjom riječju kroz njegove poruke. Zbog svega toga bio je cijenjen i u drugim zajednicama diljem Hrvatske, ali i u svijetu. Budući da je magistrirao teologiju, bio je vrlo cijenjen predavač homiletike na Evanđeoskom teološkom fakultetu u Osijeku te na Biblijskom institutu u Zagrebu. Zbog njegovog ugleda u Hrvatskoj često su ga pozivali na predavanja po cijeloj Europi i Americi.

Uza sve to bio je na mnogim vodećim dužnostima u raznim udrugama i asocijacijama: glavni tajnik Protestantsko evanđeoskog vijeća (PEV), predstojnik Vijeća Kristovih crkava u dva mandata, a smrt ga je zatekla na mjestu predsjednika Udruge za vjersku slobodu u Republici Hrvatskoj, čiji je bio dugogodišnji član. Zbog njegovih službi i ugleda bio je čest gost na Hrvatskoj televiziji i radiju. Rado je govorio u ime crkava reformacijske baštine o društvenim, političkim i teološkim izazovima u našem društvu. Mladen je živio svoju vjeru ponajprije u svojoj obitelji. Bio je dobar i vjeran

muž svojoj supruzi Dragici, središte njihovog braka bio je sam Krist, a svoje su troje djece odgajali u kršćanskom duhu. Njihov brak mnogim je parovima bio primjer i nadahnuće. Njihov je dom uvijek bio otvoren, gostoljubivost su revno njegovali, mnogi su bili napojeni Kristovom ljubavlju kojom je odisao njihov odnos.

Odlaskom Mladena nastala je velika praznina ne samo u njegovoj obitelji, u crkvenim krugovima, već i u našem društvu. S druge pak strane, iza Mladena je ostala bogata ostavština: nove Crkve koje su proizišle iz nekada male crkvene zajednice u Zagrebu, novi crkveni vođe, primjer predanog crkvenog službenika i nadasve – primjer brata u Kristu.

Mladen Dominić,
Predstojnik Vijeća Kristovih Crkava u RH

Iz časopisa Obiteljski list
Brat Mladen Jovanović predavao mi je homiletiku pri Visokom evanđeoskom teološkom učilištu u Osijeku. Nikada neću zaboraviti toplu atmosferu koju je gradio na predavanjima. Obraćao nam se s poštovanjem uvažavajući svako naše mišljenje nastojeći nas u svakome trenutku poticati na više i bolje. S nestrpljenjem smo očekivali sljedeći sat znajući da to neće biti još jedan sat u nizu, već „biserna narukvica" koju moramo imati.

Poseban dojam kod mene ostavio je time što je poziv propovijedanja Božje Riječi doživljavao kao dragocjenu aktivnost koju ne možemo i ne smijemo prepustiti slučaju. Propovjednik Božje Riječi dužan je Božjem narodu na Gospodnji stol donijeti svježu i sadržajem bogatu hranu.

Uvjereni smo kako je naš dragi brat sada s Gospodinom. Ipak, i tu je s nama po naslijeđu koje nam je ostavio: po njegovim predavanjima studenti su zrelijeg promišljanja, njegovim propovijedima vjernici su bili izgrađivani u osobnom ispovijedanju vjere, njegovim medijskim aktivnostima građani naše domovine bili su ohrabreni.

Dokaz je to kako trud u Gospodinu nije uzalud!

David Kovačević
Đakon Crkve Božje u RH
Nastavnik Visokog evanđeoskog teološkog učilišta u Osijeku

Mladena sam upoznao prije tridesetak godina. U to sam vrijeme bio mladić koji je tek otkrivao i istraživao različite oblike kršćanske službe, a Mladen je već desetak godina bio propovjednik Kristove Crkve u Amruševoj. U početku smo se susretali na kućnim molitvenim sastancima evanđeoskih kršćana različitih denominacija gdje smo se upoznavali, molili i tražili putove suradnje. Kasnije tijekom domovinskog rata naša se suradnja intenzivirala kroz pomaganje izbjeglicama i prognanicima, tiskanje zajedničkih izdanja kršćanske literature i kroz neke druge projekte. Od prvog trenutka Mladen je na mene ostavio dojam pravoga gospodina. Uljudan, obrazovan, ljubazan, a u isto vrijeme skroman i pristupačan sluga Gospodnji, spreman na razgovor sa svakim, pa tako i s nekim mladićem koji tek istražuje svijet drugačijih kršćana. Mladen je bio čovjek širokih pogleda i interesa, ali nadasve ljubitelj pisane i izgovorene riječi. Bio sam među mnogobrojnima koji su uživali slušati Mladenove izvrsno pripremljene i nadahnuto izgovorene propovijedi. Uvijek su to bile riječi koja su imale svoj izvor u Riječi, pisanoj i utjelovljenoj u našem Gospodinu Isusu Kristu. Premda smo surađivali kroz različite organizacije i projekte dugi niz godina, za mene će svako sjećanje na Mladena biti sjećanje na slugu Riječi, onoga „...koji je postao učenikom kraljevstva nebeskoga nalik na domaćina koji iz svoje riznice vadi novo i staro." (Matej 13:52).

Željko Mraz
Glavni tajnik Saveza baptističkih crkava u RH

Iako se s Mladenom znam još iz vremena kad PEV-a nije bilo, najbolje godine našeg prijateljevanja i suradnje vezane su baš uz rad Protestantsko evanđeoskog vijeća. Isprve kao predstavnik Vijeća Kristovih Crkava i kasnije kao glavni tajnik PEV-a, Mladen je uvijek bio krajnje konstruktivan, kako u sadržaju prijedloga, tako i u njihovoj implementaciji. Uvijek je držao na umu da odluke koje se donose za stolom imaju itekako posljedice po život pojedinaca i zajednica kojima je PEV poslan služiti. Saslušati, promisliti, predložiti i na koncu, spreman ispraviti neki stav, neku nedovoljno dobru odluku – to je bio Mladen.

Puno je truda, zajedno s tadašnjim predsjednikom biskupom Josipom Jendričkom, uložio u pripreme naših Sabora u Vinkovcima i na tome, kao i na svim ostalim doprinosima PEV-u, ostat ćemo mu trajno zahvalni.

Giorgio Grlj
Predsjednik Protestantsko evanđeoskog vijeća

Protekla smo tri desetljeća medu nama imali Mladena Jovanovića, suradnika u evanđelju, ali i pouzdanog prijatelja. Mladen je bio čovjek od Riječi, zapravo sluga Riječi, koji je u svojoj elokventnosti bio pažljiv u odabiru riječi. Zajedno s biblijskim piscem slobodno možemo reći da se Mladen „trudio pronaći prikladne riječi i izravno izraziti istinu" (Prop 12:10). Po svojoj struci čovjek je od probranih riječi, ali koji nije istinu tek 'umotavao' u lijepe riječi. U dnevnoj operativi bio je i čovjek pouzdan, od riječi. U svestranom angažmanu od Kristove Crkve pa do današnjeg Biblijskog institu-

ta, uložio je nemali trud i rad u svom teološko-biblijskom ulogu. U svemu tome, kako nas i sam Gospodin podučava i ohrabruje, Mladen je bio i više od sluge, bio nam je mnogima prijatelj. Čovjek koji si nije dopustio lebdjeti u akademskim visinama.

Gospodinu i našem Bogu, zahvaljujemo za život prijatelja, brata i suradnika Mladena: „Neka ga Gospodin svojim licem obasja." (Br 6:25). Nama pak 'ostajućima' neka on ne bude samo svjetla uspomena na dugo sjećanje, nego i kao trajni primjer svima nama koji do daljnjega ostajemo u djelu Gospodinovu.

Danijel Berković
Evanđeoska Pentekostna Crkva u Republici Hrvatskoj

Crkva Božja u Hrvatskoj, jedna iz obitelji crkava evanđeoske baštine, imala je priliku na različite načine surađivati s bratom Mladenom. Ta se suradnja očitovala kroz PEV, Visoko evanđeosko teološko učilište, projekt Doline blagoslova u Vukovaru, a osobiti blagoslov smo dijelili u prilikama njegovih posjeta našim zajednicama. Vjeru u Gospodina Isusa svjedočio je nesebično u jednostavnosti, s jasno naglašenim biblijskim navodima u svakoj prigodi. Njegov pristup zračio je ljubavlju Kristovom i njegovo vedro lice blizinu brata čovjeka.

Prisjećam se prigode posjeta brata Mladena zajednici vjernika u Vukovaru, pozdravljajući se s bratom, netko mu je rekao: „Brate Mladene, vedro lice poput tvoga uvijek je dobrodošlo u Vukovar!" Brat Mladen nam je svjedočio kršćanstvo na djelu, nasljeđujući Gospodina našega Isusa Krista.

Matej Lazar Kovačević
Nadglednik Crkve Božje u RH

Značaj Mladena Jovanovića započinje u Hrvatskoj, ali se proteže diljem istočne i zapadne Europe pa sve do SAD-a. Teško je razumjeti kako jedan čovjek može blagosloviti tolike mnoge živote kroz tako raznoliko zemljopisno područje. Takav utjecaj može se objasniti samo jedinstvenim pomazanjem Duha Svetoga u životu pokornom volji Božjoj. Kao mladi predavač na Sveučilištu, Mladen je bio potaknut da prouči primarni izvor istine kršćanstva – Bibliju. Duh Sveti, koji je radio kroz Pisma, zahvatio je njegovo srce i učinio živom poruku evanđelja te proizveo vjeru u Krista. Sve do tada Mladen je sanjao da postane sveučilišni profesor, ali je Bog imao drukčije i veće planove. Predavat će na sveučilištima u Hrvatskoj, Austriji, Poljskoj i SAD-u. Njegovo poučavanje pružilo je priliku da osnuje Crkve, obučava kršćanske vođe za Kraljevstvo te potakne studente da daju svoje živote u službu Isusu Kristu. Poučavanje je također omogućilo priliku da propovijeda. Nedjelju za nedjeljom, Mladen je davao pažljivo pripremljene propovijedi, prvo u maloj zagrebačkoj zajednici koju su on i drugi osnovali. Zatim, propovijedi putem radija otkrile su diljem Jugoslavije ovog učinkovitog komunikatora jednostavne, ali moćne poruke evanđelja. Jedan vođa u Rimokatoličkoj Crkvi rekao je: „Vi u Kristovoj Crkvi imate u Mladenu Jovanoviću najučinkovitijeg propovjedni-

ka u Hrvatskoj." Pored osobnog propovijedanja, Mladen je također učio ovoj vještini mnoge koji sada propovijedaju diljem središnje i istočne Europe. Mladen je težio živjeti poruku koju je propovijedao. Ljubav Božja bila je stalna tema u njegovim porukama. „Ova ljubav mora se izraziti u ljubavi i prihvaćanju drugih." – govorio bi u razgovoru i također svojim propovijedima. Mladenova ljubav i prihvaćanje proizvele su ugled uključivanja, a ne isključivanja, tradicije koja se često smatra ekskluzivnom. Ujedinjavanje crkava kao i pojedinaca bilo je uvijek na Mladenovu srcu. Teološka uvjerenja su stvarna i prečesto dijele, ali za Mladena jedinstvo Duha koje se pronalazi u Kristovoj ljubavi uvijek istiskuje osobna razumijevanja. „Uzdaj se u Duha da će djelovati kroz proučavanje." – često je govorio. „Ako smo u poniznosti poučljivi, svi ćemo rasti prema potpunijem razumijevanju."

Naš brat volio je ljude, posebno mlade kršćane, ljubavlju koja se izražavala Pavlovim opisom ljubavi. Bio je strpljiv s onima koji su rasli u svom razumijevanju. Bio je ljubazan s drugima koji se nisu s njim slagali. Nije bio nepristojan, već tražio da potvrdi najbolje u svima. Bio je brz da zaštiti, posebno mlade Crkve i njihove službenike. Posjedovao je ljubav koja se uzdala da će Krist ujediniti. Njegova nada bila je u Bogu da će djelovati kroz svaku novu generaciju kršćanskih službenika.Kako je Mladenov ugled rastao, njegove misli i poglede željeli su čuti sekularni mediji kao i vjerske zajednice. Bio je vođa medu propovjednicima i Crkvama kroz čitavu Hrvatsku i južni dio središnje Europe. Kada je moralno ili etičko pitanje bilo postavljeno u javnosti čuo se Mladenov glas, ali su njegovi komentari uvijek odražavali istine koje je pronašao u Svetom Pismu.

Bio je čovjek zaraznog osmijeha i duhovite priče, ali i intelektualac. Čitao je naširoko, volio glazbu i cijenio umjetnost. Njegove propovijedi pokazivale su široko obrazovanje, ilustracijama iz povijesti, književnosti i aktualnih događaja. Obrazovan i kulturan, ali uvijek student. Mladen je tražio nova razumijevanja i dublju istinu. Njegova postignuća bila su mnoga i velik njegov utjecaj. Osnovane Crkve i opremljeni kršćanski službenici njegova su ostavština. Ali iznad svega, Mladen je bio Božji čovjek, predan Kristu i Njegovoj istini kako je objavljena u Bibliji. Mladen Jovanović bio je moj prijatelj i brat. Bog ga je koristio da proširimo naš poziv i doselimo u Hrvatsku. Zajedno smo vodili lokalnu Crkvu. Dijelili smo ured i san da pomognemo obrazovati i opremiti učinkovite sluge za Krista. Ali više od toga, Mladen i Dragica dijelili su s nama svoju obitelj. Sandra i ja bili smo pozvani postati dijelom obitelji Mladena Jovanovića. Ovaj dragi čovjek bio je, i dalje jest, na vrlo osoban način Božji dar meni.

Tom Sibley
Starješina Kristove Crkve

U ZAHVALNOST BRATU MLADENU JOVANOVIĆU

Sredinom 2013. godine jednoglasnom odlukom Glavnog odbora Udruge za vjersku slobodu u Republici Hrvatskoj, brat mr. sc. Mladen Jovanović izabran je za predsjednika Udruge. Bilo je to na sjednici održanoj u Islamskom centru u Zagrebu. Sjećam se našeg kratkog razgovora nakon zasjedanja dok smo išli prema parkiralištu. Mladen mi je rekao nekoliko misli koje sam odmah zapazio i sada ih pamtim: „Brate Matak, čast mi je poslužiti i u ovoj ulozi u Udruzi. Nastojat ću dati sve od sebe, sada kad sam u mirovini i kad mi se smanjuju obaveze u mojoj Crkvi."

Ove sam njegove riječi zapazio jer su bile izrečene ponizno, iz srca bez ikakve diplomatske rutine. Brat Mladen vrijedno je i savjesno djelovao u Udruzi od njezina osnutka, punih dvadeset godina. Većina nas u Glavnom odboru smo se kasnije uključili u rad Udruge. Mladen je bio za nas veteran nastojanja u promicanju vjerskih sloboda. Međutim, on se nije ophodio prema nama pokroviteljski, već je bio spreman služiti svim svojim bližnjima, i nama, a na radost svojemu Gospodinu.

I onda se jednoga petka uvečer dogodilo nešto što nas je sve zaprepastilo, a bit će nam jasno jedino u vječnosti. Zašto je baš tada naš brat Mladen usnuo u Gospodinu? I u tim zadnjim satima njegova života razgovarali smo o Udruzi. Naime, on je bio neko vrijeme na putu i sada smo dogovarali dnevni red sljedećeg sastanka Glavnog odbora kojemu je on trebao predsjedavati. Međutim, tu je bio kraj njegova životnoga puta na ovoj Zemlji. Iako je nenadana smrt zaustavila plemenito djelo ovog dragog čovjeka, ostaje nam hrabriti se svijetlim tragom njegove predanosti našemu Spasitelju koji nam svojim uskrsnućem jamči ponovni susret s bratom Mladenom i svima koji su u Gospodinu usnuli.

Hvala Bogu za brata Mladena, hvala njegovoj obitelji za potporu u njegovoj službi i hvala svim ljudima koji su mu pomagali na strmoj životnoj stazi.

U ime Udruge za vjersku slobodu izražavam duboku sućut svima koje je dotaknuo svojim životom. Hrabrimo se sigurnošću ponovnog susreta jer nam je život Krist, životne teškoće sadašnja laka briga, a smrt samo san.

Dragutin Matak,
glavni tajnik Udruge i profesor na
Adventističkom teološkom visokom učilištu

Iz časopisa Duhovno vrelo:

S Mladenom sam se zafrkavao na zadnjem bogoslužju konferencije Lijepa naša, na kojem je on bio glavni govornik, a ja voditelj. Nakon propovijedi sam komentirao da bi komotno mogao proći kao karizmatik ili pentekostalac. Bilo je tako silno. Ali uvijek je bilo silno kada bi Mladen govorio. Čak i kada bi tiho govorio. Posljednji put sam ga susreo na našem redovnom pastorskom okupljanju prije ljeta. Tada me upitao što je s Duhovnim vrelom, budući da sada izlazi samo jedanput godišnje, a ja sam iskoristio prigodu i zamolio ga da napiše jedan članak za ovaj broj. Uz tekst članka, poslao mi je i sliku koja ide uz potpis autora. Šalili smo se, što je njemu bilo svojstveno, kako bi fotografiju trebalo urediti da izgleda barem dvadeset godina mlađe. Kako bi volio da sad imamo tih dvadeset godina pred nama. Mladena sam upoznao nakon svog obraćenja, prije dvadeset godina, moguće nešto kasnije. Viđali smo se na zajedničkim događanjima, bogoslužjima i našim mjesečnim pastorskim sastancima. Ako jednom riječju treba opisati Mladena, za mene, pravi džentlmen. Kršćanski džentlmen. I vrhunski propovjednik i najbolji govornik. Diplomatičan. Mudar. Prijatelj. Brat. Duhovit. Jedinstven i poseban. Mladen je institucija. I oprostite mi, trenutno ne nalazim dovoljno riječi za izražavanje onoga što osjećam. Moguće je da bi samo on svojom elokventnošću u tome uspio. Njegov je odnos prema drugima bio poput onog Abrahama Lincolna – „Sa zlobom prema nikome, s milošću prema svakome." Ne mogu kazati da smo bili prijatelji, ne u pravom smislu, ali opet, tko može reći da mu Mladen nije bio prijatelj. Ali bili smo braća. To sigurno. U pravom smislu. Divio sam se njegovoj propovjedničkoj vještini. Bio mi je uzor. Uvijek me hrabrio i poticao. Kasnije me ravnopravno prihvaćao kao kolegu pastora, propovjednika. Otišao je „u snazi, poput starih patrijarha" (da se poslužim riječima Demosa Shakariana). Neočekivano. Ipak, imali smo sreću i „čast živjeti u vrijeme kad i on" (da se poslužim Mladenovim riječima).

Brate Mladene, nedostajat ćeš mi. Vidimo se.

Goran Punda
Pastor EPC Jelenovac
Glavni urednik Duhovnog Vrela

Naša obitelj primila je doslovce na stotine izraza sućuti nakon vijesti o Mladenovoj nenadanoj smrti. Naravno, nemoguće ih je sve objaviti, ali svako je primljeno s dužnom zahvalnošću i poštovanjem. Telegrami, pisma, telefonski pozivi, e-mailovi i poruke u tom periodu su nam puno značili. Hvala svima!

Bili smo iznenađeni koliko ljudi je u svojim izrazima sućuti podijelilo kako im je u nekom trenutku u životu susret s Mladenom, neki njegov savjet, riječ ili zagrljaj, bio od ključnog značaja i kako se toga zauvijek sjećaju.

Zapravo nismo bili toliko iznenađeni... Samo nismo bili svjesni dalekosežnosti njegovog utjecaja.

